

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

נימוקי דין תורה זה מתוך הנפסק באחד מסניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תיק מס' 2608.

דין ודברים שנטען מציבור אברכים בשכונה של בעלי בתים שאספו בינם לבין עצמם כספים בסכום גדול על מנת לרצף ולסגור פינה בחצר של ביהכ"נ המרכזי שבשכונה (במקום המוסגר עם פרגולה לסוכה) עבור הקמת מנין אברכים מסודר. ונמשך המו"מ עם גבאי בית הכנסת ונפסק, וכעת בחלוף שנה התיאשו ממקום זה וישנה הצעה להקים מנין אברכים מסודר במתחם של גני ילדים בשכונה, וצריך לעשות שם שיפוץ קטן לצורך זה. והשאלה היא אם אפשר להשתמש באותו כסף, היות וחלק מהתורמים לא יעברו למתחם הגנים להתפלל. או שצריך להחזיר לכולם את כספם.

אחרי בירור כל הטענות ואין סתירות בין הצדדים הוכרע למעשה: שראוי להודיע לכולם על השינוי, ומי שיבקש כספו בחזרה לתורמו לביכ"נ שבו הוא מתפלל, רשאי. אבל לולא התנגדות, ההעברה לביכ"נ אברכים בכל כתובת שהיא, היא קיום נדרם. וכמ"ש מגבת פורים לפורים וכו' (בב"מ דף עח ב).

ושוב שאל הגבאי שיש כמה תורמים בעבר שרוצים כספם בחזרה היות ולא יצטרפו לביכ"נ המתהווה במקום החדש, ורוצים שהגבאי יתן מכספם למטרה אחרת שנקבו. והוא לא רוצה להעביר בעצמו לאותה מטרה מסיבות אישיות [כנראה יש איזה אי נעימות בינו ובין אותו מקבל], וגם זה לא מטרת בית כנסת, ואולי א"א לשנות לצדקה אחרת לאחר שהקדישו למטרת ביכ"נ.

אחרי בירור כל הטענות ואין סתירות בין הצדדים הוכרע למעשה:
שיחזיר לתורמים עצמם המבקשים, ויבקש מהם להעביר למטרת
הקדש דומה כי נדמה שכבר חל הנדר שלהם על הכסף. והם יעשו
כראות עינם או כהכרעת רב שישאלו, ולא עליו האחריות.